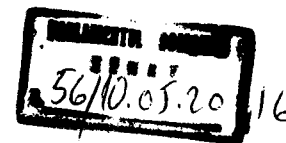

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

243
27042016

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2010*, inițiată de domnul senator PNL Dumitru-Dian Popescu și domniile deputați Popeangă Vasile – Grupurile parlamentare ale PSD, neafiliați (**Bp. 578/2015**).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă vizează efectuarea unor intervenții legislative asupra *Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare*, astfel încât să se realizeze „folosirea rezervelor interne de cărbune, care sunt suficiente pentru următorii 50 de ani”, ceea ce „va conduce la reducerea prețului energiei la consumatori și la asigurarea independenței energetice a țării”, dat fiind că „alcătuirea de pachete mixte, cu o anumită pondere a doi sau mai mulți producători, este o condiție necesară pentru menținerea unui preț accesibil la consumatori”.

II. Observații

1. Semnalăm faptul că inițiativa legislativă are ca scop introducerea unor măsuri suplimentare de protecție pentru producătorii de energie electrică pe bază de resurse convenționale și limitarea accesului energiei produse din surse regenerabile sau în cogenerare (în special măsurile propuse la **pct. 7 și 9**), ceea ce

poate crea premisele unor vicii de neconstituționalitate în raport cu art. 135 alin. (2) lit. a) din *Constituție*, potrivit căruia statul trebuie să asigure „*libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, crearea cadrului favorabil pentru valorificarea tuturor factorilor de producție*”.

2. Referitor la **pct. 1** din propunerea legislativă, precizăm că, în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (2) lit. b) din *Directiva 2009/28/CE*¹ „*sub rezerva cerințelor privind menținerea fiabilității și siguranței rețelei electrice, pe baza unor criterii transparente și nediscriminatorii definite de autoritățile naționale competente (...), statele membre prevăd, de asemenea, fie accesul prioritar, fie accesul garantat la rețeaua electrică pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie.*”

Noțiunea de *acces prioritar* este definită la paragraful (60) din preambulul aceleiași directive, potrivit căruia „*accesul prioritar la rețeaua electrică asigură că generatorii conectați de energie electrică din surse regenerabile de energie pot vinde și transporta energia electrică produsă din surse regenerabile de energie în conformitate cu normele de racordare în orice moment, atât timp cât sursa este disponibilă.*”

În plus, potrivit art. 5 alin. (1) din *Legea nr. 122/2015 pentru aprobarea unor măsuri în domeniul promovării producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie și privind modificarea și completarea unor acte normative*, “*Ministerul de resort, împreună cu ANRE, elaborează și supune spre aprobare Guvernului schema de ajutor de stat pentru sprijinirea producerii energiei din surse regenerabile de energie în centrale electrice cu puteri instalate sub 500 kW pe centrală, prin prețuri reglementate definite pe fiecare tehnologie, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat.*”

Astfel, instituirea acestei scheme de ajutor de stat impune stabilirea obligației de achiziție a energiei electrice produse din surse regenerabile în centrale sub 500 kW/centrală.

În aceste condiții, apreciem că, prin modificarea acestei definiții, nu trebuie să se renunțe la vânzarea întregii cantități de energie electrică produsă din surse regenerabile de energie.

3. În ceea ce privește **pct. 2** al inițiativei legislative, apreciem că introducerea pct. 73¹ după pct. 73 al art. 3 din lege nu este adecvată, deoarece mixtul de producere nu este responsabilitatea operatorului de transport și sistem, nu este definit și este recepționat foarte diferit față de obiectivele siguranței în funcționare.

¹ a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE

Totodată, ieșirea din funcțiune a oricărei capacități energetice fără a duce la deconectare de consumatori este deja reglementată.

4. Referitor la **pct. 3** din propunerea legislativă, precizăm că legislația europeană în domeniul energiei electrice în vigoare (*Regulamentul (CE) 714/2009*², *Directiva 2009/72/CE*³, *Regulamentul UE 2015/1222 al Comisiei*⁴), a legislației secundare din România în domeniu (de exemplu, *Ordinul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 82/2014*⁵) și a principiilor de alocare a capacității de transport transfrontaliere, implementate de Compania Nationala de Transport al Energiei Electrice Transelectrica S.A. din anul 2010, pentru asigurarea conformității cu legislația comunitară (pachetul 3 energie). Subliniem faptul că aceste principii și metodologiile aferente, convențiile încheiate cu operatorii de transport și sistem învecinați, cât și datele privind alocările pe toate orizonturile de timp (anual, lunar, zilnic și intra-zilnic) sunt total transparente și accesibile tuturor celor interesați, fiind postate pe pagina de web a companiei.

Art. 4 din lege face referire la politicile energetice care se elaborează de către ministerul de resort. Regulile de alocare pe granițele RO-HU și RO-BG au fost modificate în sensul rezervării unui procent de 20% pentru licitațiile pe termen scurt.

Precizăm că Compania Nationala de Transport al Energiei Electrice Transelectrica S.A. împreună cu operatorii de transport și sistem vecini alocă, astfel, capacitățile pe interconexiuni atât pe termen lung (anual și lunar), cât și pe termen scurt (zilnic și intrazilnic). În acest sens, apreciem că solicitarea intervenției ministerului de resort pentru stabilirea de noi reguli de alocare a capacității de interconexiune este nejustificată și neconformă contextului legislativ atât la nivel european, cât și național.

Semnalăm faptul că includerea în textul legii a prevederii "*stabilind reguli care să permită producătorilor participarea la piețele regionale și piața europeană de energie electrică*" este nejustificată prin ignorarea principiilor de bază ale pieței de energie electrică, implementate în România încă din anul 2005 (aceleași, din punctul de vedere al garantării dreptului de participare, la nivel național, regional și european), inducând eronat, ideea că aceste principii sunt ignorate în prezent. Apreciam că acceptarea acestei soluții legislative ar induce neconcordanțe între legislația primară și secundară în domeniu.

² al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1228/2003

³ a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE

⁴ din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor

⁵ privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a pieței pentru ziua următoare de energie electrică cu respectarea mecanismului de cuplare prin preț a piețelor și modificarea unor acte normative care reglementează piața pentru ziua următoare de energie electrică

5. Referitor la **pct. 4**, apreciem că modificarea art. 5 alin. (3) din lege nu este oportună, deoarece excedează prevederilor art. 15 alin. (4) din *Directiva 2009/72/CE*, care prevede că *"din motive de siguranță a alimentării, un stat membru poate dispune să li se acorde prioritate la dispecerizare instalațiilor de producere care folosesc, ca sursă primară de energie, combustibili indigeni, într-un procent care să nu depășească, într-un an calendaristic, 15 % din totalul energiei primare necesare pentru producerea energiei electrice consumate în statul membru respectiv"*.

6. În legătură cu **pct. 5**, considerăm că propunerea de modificarea art. 28 lit. (f) din lege nu este întemeiată, întrucât legea se referă nu numai la obligațiile asumate prin contracte, ci și la cele de pe *Piața de Echilibrare*.

7. În ceea ce privește **pct. 6**, semnalăm că propunerea de completare a art. 29 este susceptibilă să creeze premisele unor acorduri între producătorii de energie electrică, care ar putea să aibă drept obiectiv uniformizarea prețurilor de producție și, deci, eliminarea concurenței prin preț dintre producători, în loc de stabilizarea acestora ca urmare a optimizării costurilor de producție. Prin urmare, considerăm că o astfel de măsură ar putea intra sub incidența regulilor de concurență.

8. Referitor la **pct. 7**, apreciem că modificarea art. 36 alin. (1) din lege nu este justificată, întrucât tarifele trebuie să reflecte costurile induse de utilizatorii rețelei electrice și trebuie să evite subvențiile încrucișate între diferitele categorii de consumatori, conform prevederilor art. 79 alin (4) lit. g) și art. 79 alin. (5) din *Legea nr. 123/2012*.

9. În ceea ce privește **pct. 8**, evidențiem faptul că serviciile tehnologice de sistem trebuie reglementate în legislația secundară emisă de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei și nu în legislația primară, deoarece aceste tipuri de servicii și modul de reglementare a acestora trebuie să corespundă în permanență codurilor în materie, elaborate de ENTSO-E (*Asociația europeană a operatorilor de sisteme de transport de energie electrică*) și aprobate de Parlamentul European care le atribuie un caracter obligatoriu.

Totodată, detalierea acestor servicii în *Legea nr. 123/2012*, fără a fi însoțită de definirea corespunzătoare a acestora, este în contradicție cu normele de tehnică legislativă reglementare de *Legea nr. 24/2000*⁶. În prezent, reglajul primar este o condiție de racordare la sistem a unităților de producere energie electrică, iar celelalte rezerve sunt și în prezent achiziționate. Astfel, considerăm că introducerea plății reglajului primar ar trebui analizată ca și consecință,

⁶ *privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*

oportunitate etc. în mod detaliat, cu participarea operatorilor de transport și sistem și pe baza reglementărilor/experienței la nivel european.

10. Referitor la **pct. 9**, semnalăm faptul că modificarea art. 36 alin. (7) lit. k) exclude aspectele legate de acordarea priorității instalațiilor de producere care utilizează surse regenerabile de energie, fapt care vine în contradicție cu prevederile art. 16 alin. (2) din *Directiva 2009/28/CE*.

11. În legătură cu **pct. 10**, arătăm că forma propusă a art. 36 alin. (7) lit. o) nu are legătură cu obiectivele planului de apărare și se află în contradicție cu **pct. 3** al propunerii legislative. În plus, modificarea propusă nu e susținută de experiența operării SEN. Menționăm că, în prezent, preluarea energiei din surse regenerabile se face în condițiile funcționării sigure, existând nenumărate situații în care, din motive de siguranță, a fost limitată producția din surse regenerabile.

12. În ceea ce privește **pct. 11**, evidențiem faptul că modificările propuse pentru art. 43 alin. (3) pot conduce la transparență excesivă care poate avea ca efect coordonarea comportamentelor participanților la piață în locul manifestării liberei concurențe. În acest sens, schimbul de informații sensibile între concurenți poate avea ca rezultat o reducere semnificativă a incertitudinii pe care fiecare operator dintr-o piață ar trebui să o aibă în raport cu comportamentul competitorilor săi, încălcându-se, astfel, un principiu de bază al normelor de concurență, potrivit căruia fiecare operator trebuie să își stabilească în mod independent comportamentul pe piață.

13. Referitor la **pct. 12**, apreciem că propunerea de modificare a art. 70 lit. a) contravine prevederilor art. 16 alin. (2) lit. c) din *Directiva 2009/28/CE* conform căroră "*statele membre se asigură că la dispecerizarea instalațiilor de producere a energiei electrice, operatorii de transport și sistem acordă prioritate instalațiilor de producere care utilizează surse regenerabile de energie, în măsura în care funcționarea sigură a rețelei naționale de energie electrică permite acest lucru și pe baza unor criterii transparente și nediscriminatorii (...)*"

14. În legătură cu **pct. 13**, semnalăm faptul că modificarea art. 71 alin. (1) lit. d) în sensul promovării utilizării surselor regenerabile la cel mai mic preț posibil la consumator presupune desființarea sistemului actual de promovare a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie prin certificate verzi, în condițiile în care România și-a asumat prin *Directiva 2009/28/CE* obiectivul național de SRE în consumul final brut de energie pe anul 2020 de 24%, propunându-și ținta de energie electrică din surse regenerabile (pentru același an) de 38% în consumul final brut de energie electrică. În prezent, această țintă este atinsă, iar impactul mediu al acestei scheme la consumatorul final este de circa 35

lei/MWh. Având în vedere că ținta este atinsă deja, nu se justifică creșterea impactului certificatelor verzi în factura consumatorului final, dar nici scăderea acestuia care ar presupune falimentarea producătorilor de energie electrică din surse regenerabile existenți și, implicit, neatingerea obiectivului asumat.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate de la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Dacian Julien CIOLOȘ

Domnului senator Călin-Constantin-Anton Popescu-Tăriceanu

Președintele Senatului